

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 10. Etsi omnes scandalizati fuerint in te, &c. Indicarunt primò Euangelistæ causam lapsus Petri: fiduciam scilicet ammam dese, & quòd ceteros antecelleret.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53092](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53092)

saltem vnica differens hora corruisti. Qua non facilitate, Domina, retrocessisti ab eo quod tam serio promiseras, mori potius quam hunc talem-ve conspiceret? Inania sunt tua proposita leui comparanda arundini: vnde dum es occasione expositus illis nimium fideus & innitens tibi contingit quod alteri, qui infirmæ manus est

4. Reg. 18. 21.

arundini: hæc etenim confingitur, illique manus exulcerat perforatque non leuiter, nec non virum in terram prostermit sibi plus iusto confidentem. Omnia tua proposita comparat Spiritus S. nubibus æstiuis: illas etenim calor excitat solis, & fulgura ac tonitrua cient, vt dixeris nouum instare diluuium, vt nedum terram non irrigent, sed demergant, ac tamen ad vnicum

Psalm. 124. 24.

venti flatum dispersæ euannerunt Nubes & ventus & pluuia non subsequentes; vir gloriosus in promissis suis. Quis crederet quod illi quibus ita nota erat Domini potentia & sollicitudo, Apostoli inquam cum in deserto vagarentur populique affecta fame premeretur, & ab illis Christus quæretet: vnde ememus panes, quibus tantæ subueniamus necessitati, videntes loci sterilitatem, pecuniarum inopiam, & subsidij defectum, turbarentur, eisque desiceret in domino fiducia, quam merito habere tenebantur? Quis non fideret fidei ardentissimæ Marthæ, quam ab annis pluribus profitebatur, imo in qua etiam mortuo fratre constantior fuerat. Ego credidi, quia tu es Christus filius Dei viuis: & nihilominus data occasione languet & ita languet, vt necesse fuerit de hoc à Domino mitius corripitur. Nonne dixi tibi: quia si crederis videbis gloriam Dei? O Petre, quam benè instructus & timidus de tuis esse poteris fiducias & promissis, quando videns Dominum in mari petitiâ licentiâ quæ te illi possessis committere illudque inambulare, te nihil timens & animo feruens iniecit, iamque mobile constanter calcas elementum, quam primum vndas vidisti commotas, ventisque te validior inuasi: Videns ventum validam, timuis: ita statim fiducia elanguisti, vt iam mergereris periturus, nisi Magister tuus aduenisset, suaque manu tuam apprehendisset, te sustinisset, modicam tuam increpans fidem, dicendo: Modica fidei quare dubitasti? Petre tuus te animus seducit, & quamuis adeo securâ tutaque tibi videantur proposita & promissa, modica tamen occasione, iam non pelagi fluctibus inambulans, sed per terræ solidâ inter homines, non ex surgentibus superbis fluctibus, & turbantibus tempestuosis, sed ad simplicem primamque ancillâ vocem cades, & in profundum

28.

demergere incipies culpæ, ita vt nisi Magister tuus manum extendat ad te subsidiariam misericordiam, eiusque conspiciat oculus, actum sit de te, mergeris & interibis.

§. 10. Et si omnes scandalizati fuerint in te, &c. Indicarunt primò Euangelistæ causam lapsus Petri: fiduciam scilicet animam de se, & quod ceteros antecelleret.

Fastum hunc & animum nimis de se præsumptum describunt nobis Euangelistæ in distinctè, vt quasi digito nobis indicent hunc esse tanti peccati & lapsus originem. Nec nec nos D. Chrysostomus quod sicut intentio Spiritus, quorundam scribentis peccata caulas que turpiores, ea non fuit vt eos infamiam confpiceret, sed nobis proficeret; eo modo describit lapsum, vt etiam distinctè signet non cautam, radices demonstrans et quibus graue malum prodierit: quatenus nos illas auertentes, ab eis nobis cauemus: nullum certum scio remedium inistimatas præcauidi sollicitudinem, quam pronas eorum caulas agnosceret. Mortuam igitur audiamus D. Chrysost. Si quando peccat occidit quæpiam, non malo peccatum inuenit, verum etiam docet nos, quæ fuerit peccati causa, vt qui sani sunt in eo reddantur cautesiores, ne in eadem incidant mala: sicut & multo magis ad ærotantes ingressi, antequam curam morbi, inquirunt vnde ille sit infectus, vt ab origine certius malum. Hoc inquit, liquidò patet in eo quod narrat de mundi peccatis in diebus Noe, quæ fuerunt adeo enormia, vt Deum impulerint ad eiusdem euerfionem: potè in eorum reuerfione ita procedit, vt primo signet eorum rationis, quod nempe curiosò nimis aspectu mulieres attendent formâ præstantissimam & inhonesta fuerint cogitationes, ac desideria ex tali conuictu nascuntur. Cum vidissent filij Dei qui erant filij Seth) filij hominum quod essent pulchri. In causa non fuit, teste D. Chrysost. vultus elegantia, hæc etenim donum est Dei, nec eius intus præsertim absolute, hic namque naturalis est, sed curiosus aspectus, inordinata sollicitudo, nata ex opotam corde lubrico & inhonello: ac voluntate deprauata: & hoc initium indicit Spiritus S. eorum rationumque peccatorum, vt in hoc oborto carnis sit: etenim saluberrimum est hoc tibi damnum Spiritu S. consilium. Ne cognoscas pulchritudinem alienam. Hanc lectionem sequitur prædictus Doctor, vbi nostra legit: Ne conspicias pulchritudinem.

dirivatum eius cor tuum. Norandum autem... Non vides, sed Ne cognoscat. q. d. ut curiose intuearis, & cum solitudine qua...

meze, fidelisque animus ceteris omnibus preponderant. Cœcedo libens alios posse cadere & nunc offendi, ut ais: potro ego nec tunc nec in æternum titubabo. O Petre sanctissime, vinam ob...

III. Eodem planè modo describit Spiritus S. peccatum casum David: exorsus enim historiam digito... illam demonstrat eius originem: vnde sic incipit... Factus est autem annis eo tempore quo...

Luc. 18. D. B. R. X. de gradib. humilitatis in p. q. Dum se singulariter exaltat (sic D. Bernard.) alii arroganter insultat, se solum decipit, qui solum se excipit, qui ceteros damnat. Audisti & vidisti Dominum expulisse quòd superba illa exaltatio quâ se singularem omnibus ante...

Omnia alia exemplis, quæ prosequitur D. Chryso. ecce præfens, & considera quo ordine procedunt Evangelici historiographi lapsum re...

Cum Iob tanta præstaret humilitate & patientia, nequirit tamen modèllè ferre vanam amicorum suorum arrogantiam, quâ se singulares ceteris anteponebant: vnde & illis ait: Ergo vos soli estis homines & vobiscum morietur sapientia? Et mihi est cor sicut & vobis nec inferior vestri sum: quis enim hæc qua nollis ignorat? Fallidiosus ille est, qui opinatur & assent neminem sibi parem, intellectum suum aliis collatum se habere ut solem respectu stellarum, & quisque sibi reputat ignominiam fieri, si quempiam videat qui se ceteris statuat antesignanum. O Petre, quàm graviter ex eo quòd dicit possunt alij tui condiscipuli commoveri, tibi que idem cum Iob obicere. Numquid te fugit turbatio illa quam excitavit in cordibus Patriarcharum filiorum Jacob, & fratrum Ioseph, invidia, quia illis Ioseph cum junior esset anteferebatur, ipse reliquos postponeret, coram ipsis professus sibi soli maiorem adesse potestatem quàm reliquis omnibus simul: quod ita n. o. l. s. e. tulimus, ut ea de causa mortem illi machinati sunt: Passim

Luc. 18.

D. B. R. X.

de gradib. humilitatis in p. q.

Gen. 37.

5. 6. 7.

K. K. a. norum

Gen 37.5.
6.7.

notum est quod Dauidi contigit, quando animum suum paratum offendit delectatus in arnam & duellum contra Goliath, quodque ipse fratribus omnibus superior esset & audacior: etenim ea de causa maior natu tantopere contra illum stomachabatur, ut eum temerariū & praesumptuosum infumularet. Vt eius vinam didicisti sic diuino tuo magistro contradicere, tali fastu & arrogantia, ut hoc velle promissum tuum fore verius quam eius oraculum: verbum tuum firmiter & constantius, quam eius vaticinium, nec non primo eius verbum quam tuum esse futurum?

Iob 9.3.

Apprimē talis damnatur praesumptio illa Iob interrogacione. *Quis poterit contendere cum te? Sapiens corde est, & fortis robore.* Quis sibi tantum arrogabit, ut se Deo litigiosus opponat, verbiq; eius contradicat, quando aliquid esse sic asserit, vel fieri vult: cum sapientia eius non sic numerus, nec fortitudini vlla resistentia? O Petre (sic D. Aug.) attende prudentis non esse infirmi alterari, & contendere cum medico sapientissimo, quando considerato pulsu asseuerat terribilem inlitate accessum vel augmentum febris, sed praesente illam conuenit iis consiliis quae medicos illi seruanda praescribit. *Videte fratres charissimi, verum & caelestis medicus, venam*

D. Avg.

ser. 12.1. coras iniecerat, & qua hora sententiam ponens, de temp. Medicus praedicebat, & agros negabat: sed ubi ad horam venium est, saluum fait, quod promiserat homo, & verum apparuit quod dixit Deus.

V.

Ex his clarē patet causa negacionis Petri, nimirum animus elatus superbus & arrogans, quia causa sibi adscribit soli plus quam reliquis omnibus esse animositas. Audiente Petro haec verba, omnino certum erat, quod lamentabiliter turpiterque cadere: etenim, ut bene D. Aug. liquida est illa S. Spiritus sententia, quod cum animum videtur saluatum, superbiētem ac temerarium, expectare debeas imo verius timere lapsum pone sequi grauiorem. *Ante ruinam exaltatur cor, & ante gloriam humiliatur.* Huius sententiae primam partem sic legit vulgata. *Constitutionem*

Prou. 18.

11.

L. 25. mor.

2.8.

praeceps superbia, & ante ruinam exaltatur spiritus, & secunda finis est cap. praecedentis. Gloriam

humiliatio. Cor notas superbum, arrogantem, praeter modum attribuens: Praedictio illi certo lapsum adeo grauem, ut ex eo omnino contraretur viribusque eneruetur. Cor aduerbis humiliatum, de se nihil praesumens, nihilque sibi adscribens. Vate illi praenuntia gloriosam exaltationem, & victoriam omnino certam: ut enim exaltationem sternit humiliacioni, sic humilitas exaltationi quocitā semper dum factum videris praeter modum inflatum, casum praenuntia iuguminiolum.

Provincia Moab diuitiis affatim affluat, thesauris abundabat, & armentis manu propria sibi conquisitis: de his iactabat & his omnibus confisa victoriam sibi pollicebatur ex omnibus congressibus, & de quibuslibet inimicis optatissimam. Advoeat Deus Hieremiam, auertit illi. Audis quid illi Moabitae effutiant, pleneque, bene eis conceperit, suis viribus opibique exultat. Eo proficere. & nuntium deserit ciuitatis Moab est enim haec Metropolis provinciae pariter Carthagini, & dicitur: suum loquentur infortunum, praedicens illis, ad primum cum hoste congressum eos fore vincendos, euerendos, spoliosos, & graui confusione reiciendos. *Ad Moab. Hier. 48. 1. Dominus exercituum Deus Israel. Vt super Nabo: quoniam vastata est, & confusa. Capis est Carthagini, confusa est fortis, & tremuit. Dicitur illi quod amodo se credat euerfam, confusione plenam ignominiosa. Quid hoc? nedom apparent hostes, & amodo vis vicium se loquentur inque. Quare? Pro eo quod habuisti firmam in munitionibus tuis, tu quoque caperis. Legit Chaldeus. Quia confusa es in thesauris tuis. Dicit quid potest ciuitati superbae, qualis tu es, que te iactas, ceterisque super extollis tuis incedit, te confidens viribus, nisi ut ita certam tuam tibi persuadeas ruinam, ut iam credere te possit euerfam & spoliatam. Vastata est & confusa & capta. Et tibi continget, asserit Dominus, quod flori camporum mane orienti pulchre sales & gratē, ut omnium ad se rapiat oculos, & ad vultum Boreae sicutum languescit, caput demittit, totaque perit concis grata pulchritudo. Tunc florem Moab, quia florem eger dicitur, & ciuitatem eius deserta erunt, & inhabitabilis. Prodit Moab in campum tempore belli, vires euerens, seque monstrans ut flos vernans roseus: patet ad venti vnus commotionem tota eius eueret rosea venustas, staccescit, languensque cuncta celscet.*

O Petre sanctissime, quam congruē & veraciter tuum tibi pollicem praenuntia lapsum co-

pede, quo tuas buccinas vires, etenim eo passu
 eam tibi Christus vaces annuntiant. Quis tuus
 hoc iactabundus animus? Quam tibi superbie cor
 & exultant: quam supra modum vires tuas ani-
 mique fastuosus exaggetas: tuo quidem iudi-
 cio cetero: omnes animo superas, idque tanta
 pertinacia te tibi firmiter persuadeas: certius
 multo sic quod promittis homo, quam quod
 Deus tibi certo confirmat. Tanta tua superbia
 & maudica presumpcio tuum confirmat prædi-
 catione lapsum, & grauiorem quidem quam ce-
 terorum comitum tuorum, tibi que ve verū præ-
 latio quod capieris, quia confusus es in thesauris
 tuis. Flores veritatis videntur promissa tua, ve-
 ramen hoc velim tibi persuadeas, quod hæc
 ad penam statum turbis marcescent, quem ore
 ceptatorum efflabo, licet tam debilis sit, ve est
 vixis posse viliusque verbum ostiarie: cades,
 effundis, & summa confusione superaberis. Parce
 mihi Ferre sanctissime, non ego hoc assero, nec
 scribit hoc Spiritus S. inquit D. Chrystost. ad tui
 in omni iniquitiam, sed ad nostram mede-
 lam, atque ve videntes in tuis infortuniis nostram
 causam, has ve pellem eutemus: si namque
 in te paucorum fuerint origo damnorum, quid
 non in vobis efficient?

§. II. *Quanto quis distindit naturalem
 suam agnoscat infirmitatem, tanto se for-
 tius ad gratiam disponit, & re ipsa est
 dispositus, quando se claudum videt: ve
 Iacob.*

Hæc est fratres, ratio seclerum vestrorum;
 arrogancia, propria estimatio, tibi plus
 quam ceteris arrogare, cogitare
 infirmitatem, & reliquis sapienterem te ceteros
 posse docere, reliquos posse aberrare, quodque so-
 lare ille sit qui prudentia valeas. Hinc tot oriun-
 tur peccata, modicus in periculis timor, parua
 in actionibus curis præcautio, quod te facilis in-
 gressus occasionebus, quod subitò commouaris
 in illos qui tua sententia debitam tibi non ex-
 hibet ceterentiam, quod à uemine te corripit pa-
 tiam, quod omne proficuum repellas consilium,
 quod exultes te præceptis immisceas negotio,
 præsumens feliciter tibi beneque successurum.
 Humiliter miserrime, te ipsum agnosce, caue ti-
 bi si namque, præsumptio, sic in Petro tanta ne-
 prope profanissimas abyssos. Nemo erit firmus (audito
 loquente D. August.) nisi qui se ipsum sensit in-

firmum. Ne te seclerum arbitris, ne tuis ultra
 modum fidas propositis & intentionibus: etenim
 si desideres, ve tua te Deus manu fulciat, ne labaris,
 intelligere te oportet, inquit ille, quod ait
 Dauid, quod Deus pluitam suam mittat fauoris
 ac gratiæ voluntariam animæ, que seipsum in-
 firmam iudicat & impotentem, & illi conceda-
 tur propositorum intentionumque perfectio, que
 diuino tantum fidei auxilio. Loquatur D. Au. *Pf. 67. 17.*
D. A. 76.
segregauit Deus hereditati suæ: etenim infirmata
est, tu vero perficisti eas, quia pluitam volunta-
riam segregasti, non attendens hominum meritum,
sed tuam gratiam & misericordiam. Infirmata
est ipsa hereditas, & egimus se infirmam in se, ve
firma esset in te, Non firmatus, si non infirma-
retur ut abs te in te perficeretur. His inuile ver-
bus. Hereditas tua infirmata est, tu vero perficisti
eas. Legit noster Cardin. Caietan. Tu vero fir-
mauit eam Et noster Pagninus Tu vero confirma-
sti eam. q. d. quando Domine tua hereditas (vel
ita dicamus) anima seipsum infirmam tenuit &
debilem, viribus destitutam, propria virtute lau-
guentem, & ita seipsum considerans cunctos ve-
teretur inimicos, imò & eorum impotiores: tuo
tunc illi diuino succurristi subsidio, illam ita
corroborans, ve victrix redire possit superatis se-
rocissimis & potentissimis gigantibus Chana-
neis, A motheis, Phariseis, &c. & maximas eor-
um vires roburque prosterneat.

Nescio quibus verbis hoc enucleatius expli-
 cem, quam illis quibus D. Paulus nobis exposuit
 quod in se agebatur: *Cum infirmor, tunc potens*
 sum. Quando me reputo magis languentem, hæc in
 eorum & virium mearum defectum clarius D. Paulo
 agnosco, tunc illas habeo potentiores, sumque
 robustior: etenim animolus aggrediar & intre-
 pidus ipsos tecleratum Principes, totumque im-
 ferum, omnes eorum grauilimos proteclam im-
 petus, & ridebo teclatones. Quomodo fiet illud?
 Qua ratione tunc aliquis animos viresque gerit
 robustiores, quado suas ipsas agnoscat infirmita-
 tes? Imò quis dixerit, eum animo non destituen-
 dum, fugituum, & arma proceclerum. Impru-
 dentie dux ille accularecur, qui copias suas re-
 censens, eaque exiguis & infirmatas inuicent,
 tunc vellet animolus hostium turmas adoriri
 potentissimas: dicendo, eorum nunc est infirmos
 exercitus. Vera loquitur Apostolus, & ecclecltem
 proponit nobis Theologiam, quam modo decla-
 ramus. Supponit, se hostes suos non superatu-
 rum, nec fortiores tentationes viribus tuis, sed
 Dei solum auxilio, quod tanto copiosius animæ
 K k 3. 401.

UNIVERSITÄTS-
 BIBLIOTHEK
 PADERBORN